

“ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ”

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31.12.2009 г.

“ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

Съдържание

Страница

ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНите ЛиЦА И Пенсионери	3
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ доХод	4
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	5
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	6
ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	7
СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА	12
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ	16

“ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

**ОТЧЕТ ЗА НЕТНИ АКТИВИ
НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНите Лица И Пенсионери**

	Бележки 2.10	2009 (хил. лв.)	2008 (хил. лв.)
Стойност на нетните активи към началото на годината		4385	8 407
Увеличение на стойността на нетните активи			
Постъпления от осигурителни вноски		525	2 601
Прехвърлени средства от други пенсионни фондове		8	101
Доход от инвестиране на средствата на ПФ		414	-
		947	2 702
Намаление на стойността на нетните активи			
Изплатени средства на осигурени лица, пенсионери и наследници		(323)	(1 764)
Прехвърлени средства в други пенсионни фондове		(29)	(47)
Изплатени средства към държавния бюджет		(9)	(96)
Загуба от управление на активите		()	(4 728)
Начислени такси и удръжки за ПОД-Бъдеще АД	3.7	(66)	(89)
		(427)	(6 724)
Стойност на нетните активи към края на годината		4 905	4 385

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще” АД на 18.02.2009 г.

Съставител:

Евелина Станкова

затвердих безусловно

Зам. – председател СД:

Андрей Шотов

Илко Кръстителски

Приложените бележки от стр. 7 до стр. 22 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

5

“ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

	Бележки	2009 (хил. лв.)	2008 (хил. лв.)
Приходи от инвестиции			
Операции с ценни книжа	3.1	4249	6 950
Лихви	3.2	183	180
Приходи от дивиденти		43	24
		4475	7 154
Разходи за инвестиции			
Операции с ценни книжа	3.3	<u>(4061)</u> (4061)	<u>(11 882)</u> (11 882)
Доход (загуба) за годината		414	(4 728)
Общ всеобхватен доход за годината		414	(4 728)

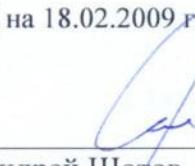
Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД на 18.02.2009 г.

Съставител:

Евелина Станкова

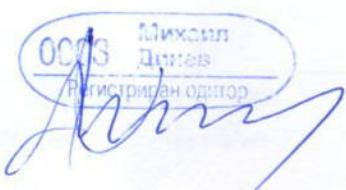
затвърдили безусловно

Председател СД:

Андрей Шотов

Зам. председател СД:

Илко Кръстителски

Михаил
Димов
Регистриран одитор

Николай
Тодоров
Регистриран одитор

ДПФ Бъдеще е възприело политика да изготвя единен отчет за всеобхватния метод съгласно МСС 1.

Приложените бележки от стр. 7 до стр. 22 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

“ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

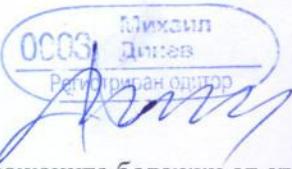
	Бележки	<u>31.12.2009</u> (хил. лв.)	<u>31.12.2008</u> (хил. лв.)
АКТИВИ			
Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3.4	3354	2 849
Банкови депозити	3.5	648	1 083
Парични средства	3.6	904	439
Краткосрочни вземания		<u>3</u>	<u>19</u>
ОБЩО АКТИВИ		4 909	4 390
ПАСИВИ			
Дългосрочни задължения към осигурени лица и пенсионери		4 905	4 385
Краткосрочни задължения към ПОД	3.7	3	4
Други краткосрочни задължения		<u>1</u>	<u>1</u>
ОБЩО ПАСИВИ		4 909	4 390

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД на 18.02.2009 г.

Съставител:

Евелина Станкова

затвърдих безусловно

Михаил
Димов
Регистриран аудитор

Михаил
Димов
Регистриран аудитор

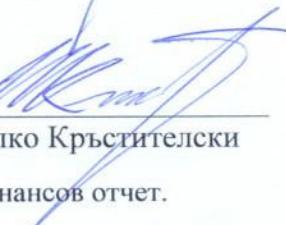
Председател СД:

Андрей Шотов

Зам. – председател СД:

Илко Кръстителски

Приложените бележки от стр. 7 до стр. 22 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

“ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК

	2009 (хил. лв.)	2008 (хил. лв.)
Паричен поток от пенсионно-осигурителна дейност		
Постъпления, свързани с осигурени лица	525	2 601
Плащания, свързани с осигурени лица и пенсионери	(323)	(1 764)
Постъпления от други пенсионни фондове	8	101
Плащания към други пенсионни фондове	(29)	(47)
Постъпления от пенсионно осигурително дружество	3,7	14
Плащания към пенсионно осигурително дружество	(80)	(279)
Постъпления от дивиденти	44	24
Постъпления от лихви	280	179
Постъпления от сделки с инвестиции	2498	2 795
Плащания по сделки с инвестиции	(2 462)	(3 997)
Други парични потоци, нето	<u>(10)</u>	<u>(103)</u>
Нетен паричен поток от пенсионно-осигурителна дейност	465	(490)
Парични средства в началото на годината	439	929
Парични средства в края на годината	904	439

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД на 18.02.2009 г.

Съставител:

Евелина Станкова

запечатано безусловно

Председател СД:

София

Зам. – председател СД:

Андрей Шотов

Илко Кръстителски

0023 Михаил
Димитров
Ревизиран одитор

0029 Георгезар
Шотов
Ревизиран одитор

Приложените бележки от стр. 7 до стр. 22 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

“ДЗИ–Доброволен пенсионен фонд” е регистриран с Решение №1 на СГС от 03.12.2003 г. по ф. д. 12568/2003 г. С Решение №2 на СГС от 05.06.2007 г. е вписана промяна в наименованието на фонда от “ДЗИ–Доброволен пенсионен фонд” на “Доброволен пенсионен фонд-Бъдеще” (наричан по-долу за краткост фонда или “ДПФ–Бъдеще”). Седалището и адресът на управление на фонда са както следва: гр. София, ул. „Христо Белчев” №3, I-ви надпартерен етаж.

Съгласно Решение на Комисията за финансов надзор (наричана по-долу за краткост КФН или комисията) от 27.11.2003 г. фондът се управлява и представлява от “ДЗИ–Пенсионно осигуряване” АД, регистрирано с Решение №1 на СГС от 08.08.2003 г. по ф. д. 8910/2003 г. С Решение №4 на СГС от 25.04.2007 г. е вписана промяна в наименованието на дружеството от “ДЗИ–Пенсионно осигуряване” АД на “Пенсионно осигурително дружество–Бъдеще” АД (наричан по-долу за краткост дружеството или “ПОД–Бъдеще” АД). Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Христо Белчев” №3, I-ви надпартерен етаж. Предмет на дейност е допълнително пенсионно осигуряване. За извършването на своята дейност дружеството притежава лицензия №283–ПОД/30.07.2003 г., издадена от КФН.

КФН упражнява превентивен и последващ контрол върху дейността на пенсионно осигурителните дружества и управляваните от тях фондове.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване (ДДПО) в доброволен фонд обхваща лицата навършили 16 години. Всяко физическо лице може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано във фонда въз основа на договор с дружеството при условията и по реда на Част Втора от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване е дейност по набиране на доброволни пенсионноосигурителни вноски и тяхното управление.Осъществява се чрез пенсионни схеми на капиталово покривен принцип на базата на дефинирани вноски.

Първите членове на “ДПФ–Бъдеще” са от месец декември 2003 г. Данни за броя на осигурените лица и управляваните от дружеството активи са посочени в таблицата по-долу:

	Активи (хил. лв.)	Членове (бр.)
31.12.2008 г.	4 390	5 450
31.12.2009 г.	4 909	5 409
изменение	519	(41)

Съгласно действащата нормативна уредба за всяко лице се открива индивидуална партида, която се води в лева и дялове. Датата 1 юли 2004 г. е приета като начална дата за въвеждането на дяловете (1 лев е равен на 1 дял) и на ежедневната оценка на активите на фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на фонда към същия ден.

Стойността на 1 дял за 30.12.2009 г. е 0.89382

“ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

Данни за изменение стойността на 1 дял за периода 28.12.2007 г. – 30.12.2009 г (източник КФН):

Забележка: Постигнатите резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

Основната цел на „Пенсионноосигурително дружество - БЪДЕЩЕ“ АД („ПОД – БЪДЕЩЕ“ АД), която е записана и в инвестиционната политика на управявания „Доброволен пенсионен фонд – Бъдеще“ (Фонда), е осигуряване на оптимално съотношение риск/възвращаемост на инвестициите в неговия портфейл, като се отчита минимално изискуемата доходност, чрез диверсификация и ограничения, предвидени в закона, вътрешните правила и процедури, действащи в дружество). При определяне на инвестиционните цели на Фонда се имат предвид освен това и неговия средно- и дългосрочен хоризонт, както и текущото ниво на ликвидните му потребности, свързани главно с:

- дългосрочния характер на акумулираните средства за допълнително доброволно осигуряване;
- малкия брой на настоящите пенсионери и на лицата, получаващи средства от лични вноски преди придобиване на право на пенсия, което обуславя по-големи входящи парични потоци в сравнение с изходящите такива;
- нарастване на броя на осигурените лица вследствие на активната маркетингова стратегия на „ПОД – БЪДЕЩЕ“ АД.

В съответствие с целите на Фонда и отчитайки интересите на осигурените лица, се възприема дългосрочен подход при инвестиране на неговите активи. Като приоритетни задачи се поставят съхраняването на средствата по индивидуалните

партиди на осигурените лица и същевременно реално увеличаване на средствата както на осигурените лица, така и на пенсионерите в дългосрочен план, чрез постигане на оптимална доходност от инвестициите при умерено до високо ниво на риск. Във връзка с това решенията за инвестиране на активите на Фонда се вземат на базата на очаквани дългосрочни пазарни трендове.

За да може да се снижи специфичният рисък на всяка позиция, инвестиционният портфейл на Фонда се диверсифицира по емитенти, финансови инструменти, продължителност и валута. При инвестиране на средствата на Фонда „ПОД – БЪДЕЩЕ“ АД следва активна инвестиционна стратегия, базирана на пълноценно използване на инструментите, търгувани главно на българския финансов пазар. В конкретен план неговите активи могат да се инвестират в държавни ценни книжа, общински облигации, корпоративни облигации, ипотечни облигации и други активи с фиксиран или плаващ доход, акции, дялове и други финансови инструменти при умерено до умерено високо ниво на рисък. Инвестиционните цели на Фонда се постигат чрез комбиниране на сигурността на инвестициите в ценни книжа с фиксиран доход с по-високата очаквана доходност от инвестициите в акции на публични дружества. Изборът на конкретни емисии ценни книжа се осъществява в зависимост от класа активи съгласно различни критерии.

Въпреки значителното свиване, през 2009 г. на българската икономика тя успя да се представи по-добре от повечето Източноевропейски страни. През 2010 г. е вероятно да се види продължаване на спада на икономическата активност, особена през първата част на годината. Строгата фискална политика и намалените преки чуждестранни инвестиции, има вероятност да се отразят на местното търсене. Докато краткосрочните перспективи за българската икономика не са толкова положителни, макросредата в страната е стабилна, няма непосредствена заплаха за валутния борд или за банковата система, има приемливо ниво на валутните резерви и ниско ниво на публичния дълг, които биха осигурили достатъчно защитните сили да се устои на спад. В по-дългосрочен план, икономиката на България има добри перспективи да се върне към растеж, подкрепяно от преките чуждестранни инвестиции и фондовете на Европейския съюз.

Основната характеристика на годината беше продължаващата финансова криза, която през втората половина на 2009 г. започна да намалява. Окуражени от възходящата тенденция, която започна през март на развитите фондови пазари и впоследствие се пренесе и върху развиващите се, инвеститорите в региона вече започват да се ориентират от сделки, целящи да минимизират загубите към придобиване на атрактивни активи. Това се отрази и на двата основни български борсови индекса SOFIX и BG40. Индексите започнаха годината със стойности от 359,58 за SOFIX и 108,16 за BG40. През първото тримесечие спадът на индексите продължи достигайки до 259,95 за SOFIX (най-ниско ниво от 2003 г.) и 84,30 за BG40 (най-ниско историческо ниво) в края на февруари. Възходяща тенденция започна да се

забелязва през второто и третото тримесечие на 2009 г., когато и SOFIX и BG40 се върнаха на нивата от края на 2008 г. и приключиха годината на 427,12 и 117,16 пункта. За годината ръстът на индексите бе съответно 18,8% и 8,3%. Трендът на българските индекси бе като цяло в унисон с този на водещите пазари, с редки изключения. На първичния пазар (пазар на първично публично предлагане) на БФБ-София през годината нямаше предлагания. Извършен бе извънборсов пласмент на акции на няколко дружества. Вторичният пазар на акции през 2009 г. намаля почти трикратно и състави 667,5 милиона лева при 1851,1 милиона лева през 2008 г. Наред с този оборот, стойността на сделките с акции сключени извън борсата и оповестени чрез платформата на БФБ състави 584,0 млн.lv. (738,5 млн.lv. за 2008 г.).

През декември 2009 година, международната рейтингова агенция Standard & Poor's промени перспективата за рейтинга на дългосрочните облигации в чужда и местна валута на правителството на България от негативна на стабилна и потвърди рейтинга на краткосрочните (A-3) и дългосрочни държавни облигации (BBB). Деноминираните в евро глобални облигации с падеж 2013 г. приключиха годината с цени около 110%, деноминираните в щатски долари глобални облигации с падеж 2015 г. приключиха под нивото от 115%. Цената на деноминираните в щатски долари облигации по ЗУНК беше около нива 100%.

Продължава практиката на пласмент на корпоративни облигации извън фондовата борса, с последваща регистрация за борсова търговия. Петгодишните и тригодишните емисии облигации продължиха да бъдат с най-голям обем, а предпочитана валута на деноминация от емитентите продължи да бъде еврото. Оборотът на облигациите на фондовата борса намаля с 33,0% на 167,8 милиона лева (корпоративни и общински емисии) при 247,4 милиона за 2008 г. Повече от половината от оборота през годината се дължи на търговията с емисиите облигации на Хелт енд Уелнес АДСИЦ (100 млн.lv). Извънборсово бяха сключени сделки с облигации за 29,7 млн.lv.

В условията на волатилни фондови пазари „ПОД-Бъдеще” АД се стремеше да следва основната цел, която е записана в инвестиционната политика на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване, а именно: осигуряване на оптимално съотношение риск/възвращаемост на инвестициите в портфейлите на фондовете, като се отчита минимално изискуемата доходност, чрез диверсификация и спазване на ограниченията, предвидени в закона, вътрешните правила и процедури, действащи в дружеството.

2. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

Счетоводната политика, прилагана последователно по отношение на съществените обекти относно формиране на резултатите от дейността и финансовото състояние на фонда, е посочена по-долу.

Данните във финансовия отчет са оповестени в хиляди лева.

2.1. Основи за изготвяне на финансовия отчет

Настоящият финансов отчет е изгoten във всички съществени области в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Съвета за международни счетоводни стандарти (СМСС). Те се състоят от:

- Международни стандарти за финансово отчитане;
- Международните счетоводни стандарти; и
- Разясненията предоставени от Комитета за разяснения на Международните стандарти за финансово отчитане (КРМСФО) или бившия Постоянен комитет за разяснения (ПКР).

Фондът извършва своите счетоводни записвания в български лева в съответствие с българското счетоводно и данъчно законодателство.

2.2. Счетоводна конвенция

Този финансов отчет е изгoten в съответствие с принципа на историческата цена. Ценните книжа са оценени по справедлива стойност.

2.3. Приблизителни оценки

При изготвяне на финансовия отчет се използват приблизителни оценки и предположения на ръководството на дружеството, които рефлектират върху стойността на представените в отчета приходи и разходи, активи и пасиви. Фактическите резултати могат да се различават от приблизителните оценки.

2.4. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се оценяват в български лева по централния курс на Българска народна банка (БНБ) към датата на сделката. Изключения правят сделките за покупко-продажба на валута, които се завеждат по действителния курс на покупко-продажбата.

Активите и пасивите на фонда, деноминирани в чуждестранна валута, се преоценяват по централния курс на БНБ ежедневно.

Активите и пасивите на фонда, деноминирани в чуждестранна валута, са преоценени по централния курс на БНБ към датата на отчета.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, различни от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за доходите в монета на възникването им.

Обменният курс на българската валута е фиксиран към еврото в съотношение - 1 EUR/1.95583 BGN.

2.5. Приходи и разходи

Приходите и разходите се отчитат при спазване на счетоводния принцип за съпоставимост в момента на тяхното възникване.

Приходите се признават до размера на вероятните икономически изгоди за фонда и ако могат да бъдат надеждно измерени.

Финансовите приходи и разходи включват приходи и разходи за лихви, приходи от дивиденти, печалби и загуби от сделки с ценни книжа, промяна на валутни курсове и други.

2.6. Финансови инструменти

Финансовите инструменти, посочени в баланса, включват парични средства и парични еквиваленти, различни видове ценни книжа, банкови депозити, вземания и задължения .

При ежедневната оценка на активите и пасивите на фонда “Пенсионно осигурително дружество-Бъдеще” АД използва методи, заложени в “Наредбата № 9 за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията за воденото на индивидуалните партиди”, както и в “Правилата за оценка на активите и пасивите на “Пенсионно осигурително дружество-Бъдеще” АД и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване” (наричани по-долу за краткост Правилата).

2.7. Парични средства

Паричните средства в лева са оценени по номинална стойност, която съответства на справедливата им стойност към датата на отчета.

За нуждите на отчета всички парични позиции, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в български лева по заключителния курс на БНБ.

За целите на отчета за паричния поток паричните средства включват парични средства в брой и по разплащателни сметки.

2.8. Ценни книжа

Дружеството класифицира притежаваните от фонда ценни книжа като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

При отчитане на сделките по покупка и продажба на ценни книжа се прилага метода дата на уреждане съгласно МСС 39 – Финансови инструменти – признаване и оценяване.

При първоначално придобиване финансовите активи се отчитат по цена на придобиване.

Последващата оценка на ценните книжа е по справедлива стойност, определена съгласно приложимите изисквания на КФН, съобразени с изискванията на МСФО.

Последваща оценка на държавните дългови инструменти, емитирани в страната, се извършва по средна брутна цена за всяка емисия от предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена на емисия се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа, определена по начин, посочен в правилата за оценка на дружеството.

Последваща оценка на ценните книжа, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа, се извършва на база пазарни котировки за предходния работен ден. В случай, че липсват котировки се използват методи за оценка (напр. дисконтиране на парични потоци), регламентирани в Правилата.

Фондът прилага промените в МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване”, в сила от 01.01.2009 г. Промените изискват от Фонда да класифицира оценките на справедливата стойност като използва йерархия на справедливите стойности, отразяваща значението на използваните при оценяването елементи. Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

- а) листингови (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (ниво 1);
- б) други елементи при актив или пасив, освен включените в ниво 1 листингови цени, които могат да се наблюдават или пряко (например цени), или косвено (например основани на цени) (ниво 2); както и
- в) елементите при актив или пасив, които не се основават на наблюдана пазарна информация (ненаблюдаеми елементи) (ниво 3).

2.9. Банкови депозити

Банковите депозити се отчитат по номинална стойност и полагащата се съгласно договора натрупана лихва към датата на отчета.

2.10. Вземания и задължения

Вземания се отчитат и оповестяват по първоначална стойност, намалена с евентуална очаквана загуба поради несъбирамост. Към 31.12.2009 г. фондът не е отчел загуба от обезценка.

Задълженията към осигурени лица се отчитат:

- при постъпване на вноски от осигурени лица след отчисляване на такси в полза на управляващото дружество в размери съгласно утвърден Правилник за дейността на “ДПФ-Бъдеще”;
- при прехвърляне на вноски на осигурени лица от други пенсионни фондове;
- начисляване на доход от инвестиране на активите.

Задълженията към пенсионноосигурителното дружество са оценени по стойност на възникване.

2.11. Такси и удръжки

При осъществяване дейност по допълнително доброволно пенсионно осигуряване и за управление на фонда “ПОД-Бъдеще” АД събира следните такси и удръжки:

- еднократна встъпителна такса за откриване на индивидуална партида в размер от 8 лв. или 10 лв. в зависимост от вида на договора и броя на осигурените по него лица;
- такса администриране, представляваща процент от всяка осигурителна вноска, в размер от 2.5% до 4.25% в зависимост от размера и периодичността на вноската;
- инвестиционна такса в размер на 9.99% от дохода, реализиран при инвестиране на средствата на фонда;
- такса в размер на 1%, но не повече от 20 лв. при всяко изтегляне на средства от индивидуалната партида преди придобиване право на лична пенсия за старост или инвалидност;
- такса в размер на 20 лв. при всяко прехвърляне на средства от индивидуалната партида в друг фонд за ДДПО.

Дружеството е възприело политика за начисляване на такси за администриране и управление при персонифициране на получените осигурителни вноски по индивидуалните партиди на осигурените лица. Към 31.12.2009 г. неперсонифицираните осигурителни вноски са 2 хил. лв. и съответно не е отчислена такса за администриране и управление. Към датата на изготвяне на отчета вноските са персонифицирани.

2.12. Данъчно облагане

Приходите на фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на доброволния пенсионен фонд, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Услугите по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване не се облагат с данък по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

3. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

3.1. Приходи от операции с ценни книжа

	2009 (хил. лв.)	2008 (хил. лв.)
Акции, дялове и права	4131	6 716
Държавни ценни книжа (ДЦК)	7	14
Корпоративни облигации	111	220
Ипотечни облигации	-	-
	4 249	6 950

3.2. Приходи от лихви

	2009 (хил. лв.)	2008 (хил. лв.)
Банкови депозити	58	74
Държавни ценни книжа (ДЦК)	3	3
Корпоративни облигации	71	97
Ипотечни облигации	-	-
Разплащателни сметки	54	6
	183	180

3.3. Разходи по операции с ценни книжа

	2009 (хил. лв.)	2008 (хил. лв.)
Акции, дялове и права	3981	11 614
Държавни ценни книжа (ДЦК)	2	18
Корпоративни облигации	78	250
Ипотечни облигации	-	-
	4 061	11 882

Приходите и разходите от операции с ценни книжа са предимно от преоценки на съответните финансови активи, влияние върху цените на които оказва световната финансова криза.

3.4. Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

През 2009 г. “ПОД-Бъдеще” АД управлява активите на фонда, спазвайки инвестиционните ограничения, дефинирани в КСО. Структурата на инвестициите в ценни книжа е както следва:

	31.12.2009 (хил. лв.)	31.12.2008 (хил. лв.)
Акции, дялове и права	2 117	2 122
Корпоративни облигации	1128	727
Държавни ценни книжа (ДЦК)	109	-
	3354	2 849

В стойността на ценните книжа към 31.12.2009 г. са включени натрупани лихви в размер на 41 хил. лв., разпределени както следва: ДЦК – 9 хил. лв., корпоративни облигации – 32 хил. лв.

Нивото на йерархия на справедливите стойности на ценните книжа, притежавани от Фонда към 31.12.2009 г. е както следва:

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
	(хил. лв.)			
Акции и права	1 294			1 294
Акции и дялове в КИС	824			824
Корпоративни облигации	538	589		1 127
Държавни ценни книжа (ДЦК)	109			109
	2 765	589	3 354	

Ценните книжа, чиято оценка е на база пазарната им цена, се класифицират в ниво 1. Фондът не преизчислява котировките за тях.

Финансовите инструменти, които се търгуват на пазари, считани за неактиви, но се оценяват по котираните пазарни цени, котировки от дилъри или други оценъчни методи, основани на наблюдана пазарна информация, се класифицират в ниво 2.

Оценката на инвестициите, включени в ниво 3, не се основава на наблюдана пазарна информация, тъй като се търгуват рядко. Фондът използва оценъчни методи за изчисляване на справедливата им стойност.

3.5. Банкови депозити

	31.12.2009 (хил. лв.)	31.12.2008 (хил. лв.)
Банкови депозити в лева	-	922
Банкови депозити в евро	648	161
	648	1 083

В стойността на банковите депозити към 31.12.2009 г. са включени натрупани лихви в размер на 17 хил. лв.

3.6. Парични средства

	31.12.2009 (хил. лв.)	31.12.2008 (хил. лв.)
Парични средства по разплащателна сметка в лева	652	378
Парични средства по разплащателна сметка в евро	252	61
Парични средства на каса	-	-
	904	439

3.7. Сделки със свързани лица

През 2009 г. при осъществяване дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване “ПОД-Бъдеще” АД е събиравало следните такси:

	2009 (хил. лв.)	2008 (хил. лв.)
Такса за администриране и управление	22	79
Встъпителна такса	1	3
Инвестиционна такса	41	-
Други такси	2	7
	66	89

Към 31.12.2009 г. задълженията за такси на фонда към дружеството са както следва:

	31.12.2009 (хил. лв.)	31.12.2008 (хил. лв.)
Такса за администриране и управление	3	3
Инвестиционна такса	-	-
Встъпителна такса	-	-
Други такси	-	1
	3	4

3.8. Оповестяване на политика по управление на риска

В рамките на инвестиционния процес съветът на директорите на „ПОД-Бъдеще“ АД прие през 2007 г. вътрешни правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на управляваните от Дружеството фондове за допълнително пенсионно осигуряване, правилата са одобрени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор. Настоящите правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, управлявани от „ПОД-Бъдеще“ АД, са изменени през отчетната година, в резултат на промяна в наредбата, както и по препоръки на надзорния орган. Правилата съдържат описание на рисковете, свързани с активите на управлявани от Дружеството фондове, описание на използваната методология за измерване на риска, базовите активи на хеджиращите инструменти и др.

Политиката при сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск (хеджиране), като част от общата инвестиционна политика на доброволния пенсионен фонд, включва следните основни цели:

- подържане на умерено ниво на рисък, съответстващо на инвестиционните цели за рисък и доходност на фонда;
- постигане на положителен ефект при хеджирането;
- оптимизиране на инвестиционните резултати на фонда.

Дружеството идентифицира и измерва рисковете, свързани с отделните инструменти, в които са инвестиирани средствата на фонда.

➤ Пазарен риск и неговите компоненти:

- Лихвен риск – рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансово инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

Дружеството измерва лихвения риск за фонда чрез следните количествени методи:

- дюрация – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменението на нивото на лихвените проценти. Дружеството използва метода на модифицираната дюрация за измерване на лихвения рисък, свързан с всеки инструмент, базиран на лихвен процент, като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации.
- рискова премия – разликата между доходността до падежа на корпоративна, общинска или ипотечна облигация и на ценна книга, издадена или гарантирана от държавата, задълженията по която съставляват държавен или държавногарантиран дълг, със сходни параметри.

Лихвеният рисък по всяка емисия облигации в портфейла се изчислява по метода на модифицираната дюрация. Структурата на разгледаните инструменти през отчетните периоди за 2009 г. в Доброволния пенсионен фонд не предполага наличие и

проявление на лихвен риск, имащо негативно отражение върху изменението на стойността на портфейла. Средно претегляният срок на изплащане е по-къс от матуритета на посочените инструменти.

- Валутен риск – рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута, различна от лев и евро, поради изменение на валутния курс между тази валута и лева/еврото.

Експозициите на финансовите инструменти във фонда са денономирани само в лева и евро и показват, че отделните активи не са изложени на валутен риск.

- Ценови риски, свързани с инвестиции в акции и инвестиционни имоти – рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Дружеството измерва ценовия риск за фонда, свързан с инвестициите в акции, чрез приложимия за съответния пазар метод, както следва:

- историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение
- β-кофициент към индексите на съответните пазари.
- коефициент на Шарп по реда посочен в Приложение №4 от Изискванията към рекламните и писмени информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионно осигурителните дружества по чл. 123и, ал.2 и чл.180 ал.2 т.1 и т.2 от КСО.

Различното при изчисляваното до момента стандартно отклонение е това, че при едногодишен период на изчисляване резултатът се умножава по $\sqrt{250}$. Коефициентът на Шарп показва дали поетият риск за инвестициите е оправдан, т.е. дали доходността съответства на поетия риск. В случая отчитаме факта, че показателите са изчислени за периода 31.12.2008 г. – 31.12.2009 г.

- Доброволен пенсионен фонд

Sharpe Ratio	StDev
1.002	7.71%

Стойност под риск на един дял за периода от 31.12.2008 до 31.12.2009

През разглеждания период е изследвана и абсолютната линейната корелационна зависимост между изменението на стойността на използвания Бенчмарк VOLIDEX и „ДПФ-Бъдеще“ (**Beta**). Коефициента **Beta** се изчислява на дневна база. Стойността на този показател е 1,62. Изводът, който следва да направим, че в период на спад какъвто е в момента доходността на портфейла спада с по-големи стойности от тази на Бенчмарка, т.е. нормата на възвращаемост на фонда се изменя еднопосочно с изменението на пазарната, но с по-голяма сила. При положително изменение на

пазарната доходност измерена с индекса VOLIDEX запазена високата **Beta**, портфейлът ще регистрира изпреварващ ръст. Тъй като инвестиционния хоризонт е дългосрочен, високият коефициент **Beta** би осигурил предимство на фонда в дългосрочен план.

- Кредитен риск е рискът от намаляване стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочеквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансовите инструменти, или с насрещната страна по борсови и/или извънборсови сделки.

Дружеството наблюдава три основни вида кредитен риск за фонда:

- контрагентен риск – рискът за фонда от неизпълнение на задълженията от насрещна страна по извънборсови сделки, като валутни форуърди, лихвени суапи и други инструменти съгласно действащото законодателство.
  - сейлмент риск – рискът за фонда, възникващ от възможността те да не получат насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сейлмент, след като са изпълнили своето задължение по сделката.
  - инвестиционен кредитен риск – рискът за фонда от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финанс инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент, например обявяването му в несъстоятелност или неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата му структура, намаляване на кредитния му рейтинг и др.
- Оперативен риск е рискът от възникване на преки или непреки загуби в резултат на неадекватни или неработещи вътрешни процедури, служители и системи, или възникнали събития, дължащи се на външни фактори.

Дружеството отчита оперативния риск за фонда чрез качествени измервания, базирани на проучване на служителите и анализ на процесите и технологичната обезпеченост на дейността на дружеството.

- Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителна продажба на активи поради неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочеквано възникнали краткосрочни задължения.

Дружеството определя ликвидния риск за фонда на база на входящите и изходящите парични потоци и изготвяната прогноза за тяхното изменение в краткосрочен план.

- Законовият риск включва рисковете, свързани с промени в Кодекса за социално осигуряване (КСО) и подзаконовите актове по прилагането му, които могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждане на портфейла на фонда в законовите параметри.

Дружеството следи законовия риск за фонда чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на алокацията на инвестициите спрямо тези ограничения.

- Политическият риск произтича от промени в политическата среда, водещи до нарушаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в приемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Дружеството осъществява своята дейност.

Дружеството оценява политическия риск за фонда чрез кредитния рейтинг на Република България, както и наблюдение на политическата обстановка в страната.

Инвестиционната политика при управление на средствата на пенсионния фонд се формира като се спазват нормативните изисквания и ограничения. Изискванията за спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация налагат подходът при управление на активите да бъде сравнително консервативен и да определя относително нисък рисков профил на инвестиционния портфейл. С цел постигане на високо ниво на сигурност и гарантиране на интересите на осигурените лица, действащото законодателство поставя изисквания към структурата на портфейла на фонда в следните основни направления:

- регламентиране на класовете от инвестиционни инструменти (основно първокласни активи);
- налагане на ограничения за размера на средствата, които могат да бъдат влагани в различни инструменти;
- лимитиране на експозицията към еmitенти и контрагенти.

Комитетът по управление на риска в „ПОД-Бъдеще“ наблюдава експозициите към рискове и ги управлява съгласно инвестиционната политика, правилата и процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на управляваните от Дружеството фондове за допълнително пенсионно осигуряване, и ограниченията по КСО. Комитетът по управление на риска извършва последващо наблюдение и оценка на рисковите фактори, които могат да окажат негативно влияние върху стойността на портфейла на фонда, в т.ч. на отделни позиции, включени в него. Спазването на посочените правила гарантира постоянно наблюдение и оценка на рисковите експозиции на фонда и съответно приемане на адекватни мерки при възникване на неблагоприятни пазарни условия.

Матуритетна структура към 31.12.2009 г.

Активи (в хил. лв.)	До 3	От 3 до	От 6	От 1 до	От 3 до	От 5 до	Без	Общо
	месеца	6 месеца	месеца до 1 година	3 години	5 години	10 години		
Краткосрочни вземания	3	-	-	-	-	-	-	3
Парични средства	904	-	-	-	-	-	-	904
Банкови депозити	250	-	237	161	-	-	-	648
Държавни ценни книжа	109	-	-	-	-	-	-	109
Корпоративни облигации	-	-	115	475	457	81	-	1 128
Акции и дялове	-	-	-	-	-	-	2 117	2 117
Общо	1 266	0	352	636	457	81	2 117	4 909

“ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД-БЪДЕЩЕ”

Матуритетна структура към 31.12.2008 г.

Активи (в хил. лв)	До 3	От 3 до	От 6	От 1 до	От 3 до	От 5 до	Без	Общо
	месеца	6 месеца	месеца до 1 година	3 години	5 години	10 години		
Краткосрочни вземания	19	-	-	-	-	-	-	19
Парични средства	439	-	-	-	-	-	-	439
Банкови депозити	-	475	447	161	-	-	-	1 083
Корпоративни облигации	-	-	-	543	184	-	-	727
Акции и дялове	-	-	-	-	-	-	2 122	2 122
Общо	458	475	447	704	184	-	2 122	4 390

Валутна структура към 31.12.2009 г.

Активи (в хил. лв)	Лева	Евро	Общо
Краткосрочни вземания	3	0	3
Парични средства	652	252	904
Банкови депозити	0	648	648
Държавни ценни книжа	109	-	109
Корпоративни облигации	-	1 128	1 128
Акции и дялове	2 117	-	2 117
Общо	2 881	2 028	4 909

Валутна структура към 31.12.2008 г.

Активи (в хил. лв)	Лева	Евро	Общо
Краткосрочни вземания	-	19	19
Парични средства	378	61	439
Банкови депозити	922	161	1 083
Корпоративни облигации	-	727	727
Акции и дялове	2 122	-	2 122
Общо	3 422	949	4 390

3.9. Събития след датата на баланса

Няма значими събития, настъпили между отчетната дата и датата на съставяне на баланса, които да променят финансовите отчети към 31.12.2009 г.

Некорегиращо събитие към датата на съставяне на баланса - емитента Ален Мак АД не е изпълнил изискуемото си задължение за изплащане на дължима лихва и са налице предпоставки за настъпване на предсрочна изискуемост на заема. ДПФ Бъдеще притежава ценни книжа в размер на 124 хил. лв. Обезпечението на облигационни заем по проспект е не по-малко от 160 % от главницата на заема. Ръководството на ПОД Бъдеще АД , не счете за нужно да прекласифицира финансения актив.